

Pääsykoe / 2010 – Ratkaisut

Hallinto

- 1) Osiot 1, 3 ja 4/Nämä ovat syitä työn globaaliin uusjakkoon (s.15).
Osio 2/Tätä ei mainita kirjassa, vertaa sivu 15.
- 2) **Osio 3/Tämä ei kuulu Lumijärven luokitteluun (s.21).**
- 3) Osiot 1, 2 ja 3/Tosia (s.117, s.120 ja s.117).
Osio 4/Epätosi; Ei, vaan yksilökeskeisen näkökulman mukaan on olemassa yksi todellisuus (s.116).
- 4) Osiot 1 – 3/Epätosia; Näin ei todeta kirjassa (s.56 – 57).
Osio 4/Tosi (s.56).
- 5) Osiot 1, 2 ja 4/Tosia; Näin todetaan kirjassa (s.92).
Osio 3/Epätosi; Näin ei todeta, vertaa s.92.
- 6) **Osio 1/Tätä jaottelua ei mainita sivuilla 96 – 97. Jaottelu liittyy**
Joanne Martiniin (s.94).
Osio 2/Tämä liittyy Smircichin hahmotelmiin (s.115).
Osiot 3 ja 4/Myös nämä piirteet kuuluvat Smircichin teoriaan,
jota on tarkasteltu sivuilla 96 – 97.
- 7) Osiot 1, 2 ja 4/Epätosia; Näin ei todeta kirjassa, vertaa sivu 104.
Osio 3/Tosi (s.104).
- 8) Osiot 2, 3 ja 4/Nämä mainitaan sivulla 81.
Osio 1/Näitä ei mainita (s.81).
- 9) Osio 1/Epätosi; Tämä viittaa strategiaan yksilöiden valintoina
ja päätöksinä (s.125).
Osio 2/Epätosi; Näin ei todeta kirjassa.

Osio 3/Tosi (s.125).

Osio 4/Epätosi, vertaa sivuun 138.

- 10) Osiot 1, 3 ja 4/Epätosia; Nämä väitteet liittyvät suhteissa
rakentuvaan johtajuuteen (s.142).
Osio 2/Tosi; Tässä viitataan Golemanin tunneälyyn (s.153).

Laskentatoimi

- 11) Osio 1/Tosi; Vuoden 2008 lopussa vaihto-omaisuutta eli varastoa oli 11 700 euron arvosta ja vuoden 2009 lopussa 15 700 euron arvosta. Siis varasto oli kasvanut.
Osio 2/Tosi; Ostomenot olivat tuloslaskelman mukaan 58 000 euroa. Varasto kuitenkin kasvoi 4 000 euroa, joten ostokuluksi jäi 54 000 euroa.
Varaston kasvu siis pienensi kuluja ja kasvatti samalla tulosta.
Osio 3/Tosi, vertaa osioon 2.
Osio 4/Epätosi; Alkuvastasto vuoden 2009 alussa oli 11 700 euroa. Mikäli vuoden 2009 lopussa varaston arvo olisi nolla, olisi silloin varastossa olevia tavaroita jälleenmyyty (tai käytetty tuotannossa) sekä ostomenojen 58 000 arvosta että vanhan varaston 11700 verran. Tilikauden kulut olisivat tällöin 11 700 euroa suuremmat kuin ostomenot olivat eli 11 700 + 4 000 = 15 700 euroa suuremmat kuin tuloslaskelmassa nyt on esitetty.
Vast: Osio 4.
- 12) Osio 1/Tosi; Tuloslaskelmassa liikevaihdoksi on ilmoitettu 180 000 euroa. Tämä syntyy myynnistä. Huom: Arvonlisävero yms. oikaisueriä ei oteta nyt huomioon, koska kirjassa niitä ei esitellä.
Osio 2/Tosi.
Osio 3/Epätosi; Suoriteperusteen mukaan liikevaihtoa on koko summa 180 000 euroa (koska hyödykkeet on ilmeisesti luovutettu asiakkaille kyseisen tilikauden aikana) riippumatta siitä, ovatko asiakkaat maksaneet kaiken heti vai onko osa myynnistä jäänyt myyntisaamisiksi (kuten taseen mukaan on tapahtunut).
Osio 4/Tosi, vertaa osioon 3.
Vast: Osio 3.

- 13) Osio 1/Tosi; Aineiston tekstin perusteella uusia maa- ja vesialueita ei ole tilikauden aikana hankittu, joten arvonkorotus on luontevin syy tasearvostuksen kasvamiseen 50 000 eurosta 55 000 euroon.
- Osio 2/Epätosi; Rakennuksia ja rakennelmia ei poisteta kuluina kuten koneita ja kalustoa, vaan niiden arvoa voidaan tarvittaessa muuttaa arvonkorotuksilla ja arvonalennuksilla. Siten poistot eivät voi olla syy tasearvon muutokseen.
- Osio 3/Epätosi; Koneiden ja kaluston osalta ei tehdä taseeseen arvonkorotuksia, vaan ne poistetaan kuluina tyypillisesti usean tilikauden aikana. Siten arvonkorotukset eivät voi olla syynä koneiden ja kaluston tasearvon muutokseen.
- Osio 4/Epätosi; Kirjan sivun 32 mukaisesti pysyvien vastaavien arvonnousut eivät vaikuta tilikauden tulokseen.
- Vast: Osio 1.**
- 14) Osio 1/Tosi; Taseesta nähdään, että osakepääoma on pysynyt ennallaan 20 000 eurossa tilikauden aikana.
- Osio 2/Epätosi; Kyseisen tilikauden aikana syntyi voittoa 20 000 euroa, mikä kasvatti omaa pääomaa 20 000 eurolla. Sen sijaan edellisten tilikausien voittojen summa 15 500 ei ole vuoden 2009 tulorahoitusta.
- Osio 3/Tosi; Oman pääoman erä "Arvonkorotusrahasto" kasvoi tilikauden aikana 5 000 eurolla, ja vastaava 5 000 euron muutos nähdään taseen pysyvien vastaavien erässä "Maa- ja vesialueet".
- Osio 4/Tosi, sillä tuloslaskelman mukaan tilikauden voitto pieneni maksettujen tuloverojen eli 3 700 euron verran.
- Vast: Osio 2.**
- 15) Osio 1/Tosi; Oman pääoman tuottoasteen kaavassa s.58 tilikauden tulos on osoittajassa ja oman pääoman määrä nimittäjässä. Osoittajan kasvaminen kasvattaisi tunnusluvun arvoa, aivan kuten nimittäjän pieneneminenkin. Huomaa, että aineistossa ei mainita vähemmistöomistajia, joten vähemmistöosuus voidaan tulkita nolllaksi.
- Osio 2/Tosi; Koko pääoman tuottoasteen kaavassa s.57 on nimittäjässä taseen koko pääoma (tilikauden alussa). Koko pääomaan kuuluu sekä oma että vieras pääoma. Siten oman pääoman kasvaminen kasvattaisi tunnusluvun nimittäjää, jolloin tunnusluvun arvo pienenisi.
- Osio 3/Tosi; Tilikauden alun koko pääoma = taseen loppusumma vuoden 2008 lopussa = 230 000 euroa. Vuoden 2009 liikevaihto oli 180 000 euroa, joten pääoman kiertonopeus = liikevaihto / taseen koko pääoma tilikauden alussa = $180\,000 / 230\,000 = 0,78$. Tämä on pienempi kuin yksi. (s.59)
- Osio 4/Epätosi; Tilikauden tulos 20 000 euroa oli positiivinen, ja tunnusluvun nimittäjä (oma pääoma) on myös positiivinen luku, joten oman pääoman tuottoaste ei voi olla negatiivinen luku, kuten väitettiin. Oman pääoman tuottoasteeksi saadaan $20\,000 / (20\,000 + 5\,000 + 3\,500 + 12\,000) = 20\,000 / 40\,500 = 49,4\%$.
- Vast: Osio 4**
- 16) Osio 1/Epätosi; Omavaraisuusaste lasketaan kaavasta $100 \times \text{oma pääoma} / \text{taseen koko pääoma}$ (kirjan s.63). Siis omavaraisuusasteeksi saadaan $100 \times (20\,000 + 10\,000 + 15\,500 + 20\,000) / 250\,000 = 26,2\%$.
- Osio 2/Tosi; Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan kaavalla $100 \times \text{vieras pääoma} / \text{liikevaihto}$ (s.63). Saadaan siis = $100 \times (136\,000 + 45\,000 + 3\,500) / 180\,000 = 102,5\%$.
- Osio 3/Tosi; Current ratio lasketaan jakamalla lyhytaikaiset varat lyhytaikaisilla veloilla (s.67). Current ratio saa nyt siis arvon = $(15\,700 + 1\,300 + 2\,800) / 3\,500 = 5,66$. Current ratio on "tydyttävä" arvoilla 1, 00 – 2,00, joten arvo 5,66 on enemmän kuin tyydyttävä.
- Osio 4/ Tosi; Quick ratio lasketaan jakamalla kassa ja markkina-arvopaperit ja lyhytaikaiset saamiset lyhytaikaisilla veloilla (s.67). Quick ratio saa siis arvon $(2\,800 + 1\,300) / 3\,500 = 1,17$.
- Vast: Osio 1.**
- 17) Osio 1/Tosi; Aineistossa kerrotaan investoinnin hankintameno ja nettotuottojen nykyarvot seuraavalta viideltä tilikaudelta sekä diskonttaustekijät 10 %:n laskentakorkokannalla. Nettotuottojen nykyarvojen summa on tällöin = $20\,000 \times (0,9091 + 0,8265 + 0,7513 + 0,6830 + 0,6209) = 20\,000 \times 3,7908 = 20\,000 \times 3,7908 = 75\,816$ (euroa). Hankintameno oli 60 000 euroa, joten nettonykyarvoksi saadaan 75 816 – 60 000 = 15 816 (euroa). Tämä on suurempi kuin nolla, joten sisäinen korkokanta on tällöin ilmeisesti suurempi kuin 10 %.
- Osio 2/Tosi; Tuottovaatimuksen kasvattaminen pienentää kunkin vuoden nettotuottojen nykyarvoja ja siten investoinnin nettonykyarvoa. Sisäinen korkokanta lasketaan nettotuottojen ja aikataulun perusteella, eikä mikään tuottovaatimus vaikuta sisäisen korkokannan arvoon.
- Osio 3/Epätosi; Laskentakorkokannalla 5 % saadaan vaihtoehdon A nettotuottojen nykyarvojen summaksi $30\,000 \times 0,9524 + 20\,000 \times 0,9070 + 20\,000 \times 0,8638 + 20\,000 \times 0,8227 + 10\,000 \times 0,7835 = 88\,277$ (euroa). Siis vaihtoehdon A mukainen nettonykyarvo on tällöin = $88\,277 - 60\,000 = 28\,277$ (euroa). Tämä on suurempi kuin osiossa 1 laskettu vaihtoehdon B nettonykyarvo 15 817 euroa.
- Osio 4/ Tosi; Laskentakorkokannalla 10 % saadaan vaihtoehdon A nettotuottojen nykyarvojen summaksi $30\,000 \times 0,9091 + 20\,000 \times 0,8265 + 20\,000 \times 0,7513 + 20\,000 \times 0,6830 + 10\,000 \times 0,6209 = 78\,698$ (euroa). Vaihtoehdon A mukainen nettonykyarvo on tällöin = $78\,698 - 60\,000 = 18\,698$ (euroa). Tämä on suurempi kuin osiossa 1 laskettu vaihtoehdon B nettonykyarvo 15 817 euroa.
- Vast: Osio 3.**

18) Osio 1/Ratk:

Aineistossa kerrotaan, että ”Vieheet” –paketin myyntihinta on 10 euroa per paketti ja ostohinta 6 euroa per paketti. Valmistaja ottaa myymättä jääneet paketit samaan hintaan takaisin. Messupaikan vuokra on 2 000 euroa. Katetuottoanalyysin mukaan yksikkömyyntihinta on siis 10 euroa, muuttuva yksikkökustannus on 6 euroa ja kiinteä kustannus 2 000 euroa. Jos myydään 450 kpl, saadaan myyntituloja $450 \times 10 = 4\,500$ (euroa). Muuttuvia kustannuksia on yhteensä $450 \times 6 = 2\,700$ (euroa) ja kiinteitä kustannuksia siis 2 000 euroa. Katetuottolaskelma näyttää siis seuraavalta:

Myyntituotot	4 500
Muuttuvat kustannukset	2 700
Katetuotto	1 800
Kiinteät kustannukset	2 000
Tulos	- 200

Siis osio 1 on tosi.

Osio 2/Ratk:

Kriittinen piste = kiinteät kustannukset / yksikkökate = $2\,000 / 4 = 500$ (viehepakettia). Jos myyntimäärä ylittää kriittisen pisteen 500 kappaletta, myydään siis 1 000 pakettia. Tällöin myyntitulot = $1\,000 \times 10 = 10\,000$ (euroa). Muuttuvia kustannuksia syntyy tällöin $1\,000 \times 6 = 6\,000$ (euroa). Kiinteät kustannukset ovat edelleen 2 000 euroa. Katetuottolaskelma näyttää tällöin seuraavalta:

Myyntituotot	10 000
Muuttuvat kustannukset	6 000
Katetuotto	4 000
Kiinteät kustannukset	2 000
Tulos	2 000

Siis osio 2 on tosi.

Osio 3/Ratk:

Jos myyntimäärä on 750 kappaletta, niin myyntitulot ovat = $750 \times 10 = 7\,500$ (euroa). Muuttuvia kustannuksia syntyy $750 \times 6 = 4\,500$ (euroa). Kiinteät kustannukset ovat edelleen 2 000 euroa.

Katetuottolaskelma on nyt:

Myyntituotot	7 500
Muuttuvat kustannukset	4 500
Katetuotto	3 000
Kiinteät kustannukset	2 000
Tulos	1 000

Siis osio 3 on tosi.

Osio 4/Ratk:

Jos yksikkömyyntihinta on 16 euroa, niin yksikkökate on $16 - 6 = 10$ (euroa per paketti). Kriittinen piste on tällöin = $2\,000 / 10 = 200$ (pakettia). Kriittisen pisteen myynti on tällöin $200 \times 16 = 3\,200$ (euroa).

Siis osio 4 on epätosi.

Vast: Osio 4

19) Osio 1/Ratk:

Vapasetin hinnoittelumenetelmän käytetään siis voittolisä- eli omakustannushinnoittelua. Tämä todetaan aineistossa. Tällöin tuotteen muuttuviin yksikkökustannuksiin lisätään kiinteät yksikkökustannukset, jolloin saadaan tuotteen omakustannusarvo OKA. Kun tähän lisätään tavoitteeksi asetettu voittolisä, saadaan sitten tuotteen nettomyyntihinta. Vapasetin muuttuva yksikkökustannus on 10 euroa ja kiinteät kustannukset 2 000 euroa. Tavoitetuotoksi on asetettu 8 000 euroa. Messujen aikana vapasettejä arvioidaan myytävän 400 kpl asetulla messuhinnalla. Nyt siis yhden vapasetin kiinteät yksikkökustannukset ovat $2\,000 / 400 = 5$ (euroa per setti). Omakustannusarvo OKA on siis = $10 \times 5 = 15$ (euroa per setti). Tavoitetuotto 8 000 euroa merkitsee siis sitä, että 400 kpl:n myynnillä tavoitteeksi asetettu voittolisä = $8\,000 / 400 = 20$ (euroa per setti). Siis tuotteen nettomyyntihinta = $15 + 20 = 35$ (euroa per setti).

Siis osio 1 on epätosi.

Osio 2/Ratk:

Edellisen osion mukaan messuhinta on siis 35 euroa per vapasetti. Jos tällä hinnalla myydään 500 kpl, myyntituotot = $500 \times 35 = 17\,500$ (euroa). Muuttuvia kustannuksia syntyy $500 \times 10 = 5\,000$ (euroa). Kiinteät kustannukset ovat 2 000 euroa. Tuotoksi muodostuu siis = $17\,500 - 5\,000 - 2\,000 = 10\,500$ (euroa). Koska tavoitteeksi asetettiin 8 000 euron tuotto, tuottoa syntyisi tällöin $10\,500 - 8\,000 = 2\,500$ euroa enemmän.

Siis osio 2 on tosi.

Osio 3/Ratk:

Edellisen osion mukaan messuhinta on siis 35 euroa per vapasetti. Jos tällä hinnalla myydään 250 kpl, myyntituotot = $250 \times 35 = 8\,750$ (euroa). Muuttuvia kustannuksia syntyy $250 \times 10 = 2\,500$ (euroa). Kiinteät kustannukset ovat 2 000 euroa. Tuotoksi muodostuu siis = $8\,750 - 2\,500 - 2\,000 = 4\,250$ (euroa). Koska tavoitteeksi asetettiin 8 000 euron tuotto, tuottoa syntyisi tällöin $8\,000 - 4\,250 = 3\,750$ euroa vähemmän.

Siis osio 3 on epätosi.

Markkinointi

Osio 4/ Ratk:

Osion 1 mukaisesti vapasetin omakustannusarvoksi saadaan 400 kpl:n myyntimäärällä 15 euroa.

Siis osio 4 on epätosi.

Vast: Osio 2.

20) Osio 1/ Ratk:

Olkoon yrityksellä omaa pääomaa A euroa ja vierasta pääomaa B euroa. Edelleen tiedetään, että nyt koko pääoman tuotto = 8 % = vieraan pääoman kustannus. Vipuvaikutukseen liittyvällä kaavalla (s.66) oman pääoman tuotto prosentiksi saadaan tällöin =

$$8\% + (8\% - 8\%) \times (B/A) = 8\% + 0\% = 8\%.$$

Siis pääomarakenne ei vaikuta tässä tapauksessa oman pääoman tuottoon.

Siis osio 1 on tosi.

Osio 2/ Ratk:

Velkarahoituksen vipuvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että ”velan käyttö hyvinä vuosina kasvattaa oman pääoman tuottoa, mutta huonoina vuosina vähentää sitä” (s.64). Sen sijaan kyseisellä vipuvaikutuksella ei tarkoiteta osiossa 2 esitettyä mekanismia.

Siis osio 2 on epätosi.

Osio 3/ Ratk:

Olkoon yrityksellä omaa pääomaa A euroa ja vierasta pääomaa A euroa. Edelleen tiedetään, että nyt koko pääoman tuotto = 5 % ja vieraan pääoman kustannus = 8 %. Vipuvaikutukseen liittyvällä kaavalla (s.66) oman pääoman tuotto prosentiksi saadaan tällöin =

$$5\% + (5\% - 8\%) \times (A/A) = 5\% + (-3)\% = 2\%.$$

Siis osio 3 on epätosi.

Osio 4/ Ratk:

Olkoon yrityksellä omaa pääomaa A euroa ja vierasta pääomaa 3A euroa. Edelleen tiedetään, että nyt koko pääoman tuotto = 10 % ja vieraan pääoman kustannus = 8 %. Vipuvaikutukseen liittyvällä kaavalla (s.66) oman pääoman tuotto prosentiksi saadaan tällöin =

$$10\% + (10\% - 8\%) \times (3A/A) = 10\% + (2\% \times 3) = 16\%.$$

Siis osio 4 on epätosi.

Vast: Osio 1.

21) Väite A/Epätosi; Näin ei todeta kirjassa, vertaa sivut 24 – 25.

Väite B/Epätosi; Näin ei todeta kirjassa.

Väite C/Epätosi; Ei, vaan ”samallakin yrityksellä voi olla lukuisia markkinointistrategioita esimerkiksi kohdemaittain” (s.25).

Väite D/Tosi; Kirjan sivulla 25 toisessa kappaleessa puhutaan asiakas-suhteisiin keskittyvästä markkinointistrategiasta, joka muotoutuu tavoitteiden asettamisen, ... kokonaisuutena”. Väitteen muotoilu on erittäin hämärä.

Vast: Osio 4.

22) Väite A/Epätosi; Markkinoinnin strateginen rooli on taulukon nro 5 (sivulla 40) mukaan erittäin vahva ulkoisessa viestinnässä (30,7 %). Näin ei sen sijaan voida todeta sisäisen viestinnän suhteen (13,6 %).

Väite C/Tosi; Näin voidaan päätellä em. taulukon mukaan.

Väite C/Tosi; Vastaajista 35,1 % ilmoitti, että sijoittajasuhteiden hallinnassa markkinoinnilla ei ollut strategista roolia.

Väite D/Tosi; Alaprosessien digitalisoinnista puhutaan sivulla 49, joskin ilman viittausta ”keskisuuriin yrityksiin”. Väittäjä on kuitenkin ilmeisesti enemmän tosi kuin epätosi.

Vast: Osio 3.

23) Väite A/Epätosi; Näin ei todeta kirjassa. Vertaa esimerkiksi jaksoon ”Toimittajasuhteiden johtaminen” (s.51 – 52).

Väite B/Tosi; Näin voidaan päätellä sivun 48 viimeisen kappaleen perusteella, vaikka asiaa ei sanotakaan kirjassa selvästi.

Väite C/Tosi; Tuotteiden laatuun viitataan ohimennen sivun 48 loppupuolella. Väite on kuitenkin hämärä.

Väite D/Epätosi; Näin ei ole, vertaa sivun 48 viimeinen kappale.

Vast: Osio 3.

24) Väite A/Tosi; Näin voitaneen päätellä kirjan sivuilta 49 – 52. Sitä paitsi sivulla 51 todetaan, että ”toimittajasuhteiden roolia on markkinoinnin näkökulmasta pitkään aliarvioitu”.

Väite B/Tosi; Näin voidaan päätellä taulukosta 6 sivulta 65.

Väite C/Epätosi, sillä kirjassa sivulla 60 todetaan, että yritykset kokevat olevansa ”kilpailijoihinsa verrattuina joko yhtä usein tai useammin heikompia kuin parempia silloin, kun ...”.

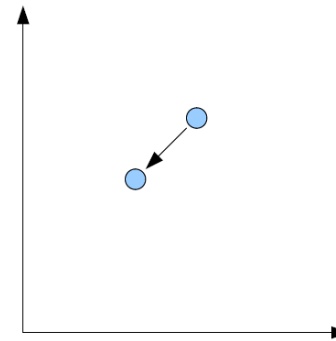
Väite D/Tosi; Väite ilmenee kuviosta 7 (sivu 62) ja kuviosta 6 (sivu 61).

Vast: Osio 2.

Kansantalous

- 25) Väite A/Epätosi; Ei, vaan näissä suhteissa suuri osa suomalaisista yrityksistä koki suoriutuvansa kilpailijoita paremmin.
Väite B/Tosi; Suhdetoimintatiedoissa suoriutuminen on parempaa kuin kilpailijoilla, sillä kuviossa nro 5/sivu 59 kolme vasenta palkkia ovat yhteensä 36 mm ja kolme oikeanpuolista palkkia (jolloin kilpailijat olisivat parempia) ovat yhteensä 13 mm. Neutraali palkki (neljäs vasemmalta) eli ”ei eroa kilpailijoihin nähden” ei muuta tätä suhdetta. Sitä ei myöskään voi laskea kokonaan pelkästään kilpailijoiden eduksi.
Mainoskampanjoiden ja promootioiden suunnittelussa kolme vasenta palkkia ovat yhteensä 26 mm ja kolme oikeaa yhteensä 19 mm, kun neutraali (neljäs) palkki jätetään jälleen huomiotta. Siis myös tällöin yritykset kokivat suoriutuneensa kilpailijoihin paremmin.
Väite C/Tosi; Asennuksen ja ylläpidon hallinnassa (kuvio 8 / sivu 63) yritykset kokivat onnistuneensa kilpailijoihin paremmin (kolme vasenta palkkia yhteensä 40 mm ja kolme oikeaa yhteensä 9 mm, kun neutraali neljäs palkki jätetään jälleen huomiotta).
Väite D/Tosi; Näin on taulukon nro 6 / sivu 65 mukaan.
Vast: Mikään annetuista osioista ei pidä paikkaansa.
- 26) Väitteet A ja B/Epätosia; Näin ei todeta kirjassa, vertaa sivu 71.
Väite C/Tosi; Tilastoanalyysiin viitataan tästä näkökulmasta sivun 71 loppukappaleen keskellä.
Väite D/Tosi; Tähän viitataan sivun 71 ensimmäisessä kappaleessa.
Vast: Osio 3.
- 27) Väite A/Tosi; Portfolioajatteluun viitataan sivun 79 ensimmäisessä kappaleessa. Väite on kuitenkin erittäin epämääräinen kirjaan verraten.
Väitteet B ja C/Epätosia; Näin ei todeta kirjassa, vertaa sivut 76 – 80.
Väite D/Epätosi; Puppua, sillä mahdolliset brändipääoman arvon muutokset voidaan aktivoida yhtiön taseeseen, ei tuloslaskelmaan, vrt. s. 82.
Vast: Osio 1.
- 28) **Ratk:** Taulukon 7 (sivulla 88) mukaan kyseinen nouseva järjestys on CABD.
Vast: Osio 1.
- 29) **Ratk:** Taulukon 8 / sivu 59 mukaan annetuista vaihtoehtoista vähiten keskeiseksi koettu on C : Markkinointipanostukset (48 %), sitten A : Asiakastytyväisyys (63 %), sen jälkeen D : Myyntikatteet (79 %) ja lopuksi B : Liikevoitto/Kannattavuus (85 %).
Vast: Osio 2.
- 30) **Ratk:** Tulos nähdään kuviossa 9 sivulta 95 teollisuusyritysten (B2B) kohdalta. Annetut haasteet ovat tällöin järjestyksessä D A C B.
Vast: Tehtävässä ei ole lainkaan oikeata osiota.

- 31) **Ratk:** Kirjassa s.60 olevan kuvion 4.13 mukaan voidaan päätellä, että kun ollaan kysyntäsuoran joustamattomalla osalla eli kohdasta $e = -1$ oikealle ja hinta sitten nousee, niin hyödykkeeseen käytetty rahamäärä PX kasvaa. Jos taas oltaisiin kysyntäkäyrän vasemmanpuolisella osalla, niin hinnan nousu merkitsisi käytetyn rahamäärän alentumista. Edelleen s.58 todetaan, että jos kysyntä on joustamatonta, ja hyödykkeen hinta laskee, niin tällöin hyödykkeeseen käytetty rahamäärä vähenee. Kääntäen tämä merkitsee, että jos hinta tällöin nousee, niin käytetty rahamäärä kasvaa. Siis **osio 3 on tosi**.
- 32) **Ratk:** Koska hinta laskee ja kulutus vähenee, niin kysyntä-tarjonta -kehikossa tilanne näyttää seuraavalta:

- Vaihdettu määrä siis vähenee (vaaka-akseli) ja hinta laskee (pystyakseli).
Nyt tiedetään, että vähintään kysyntäkäyrä on siirtynyt vasemmalle. Tarjontakäyrän siirtymisestä tai paikallaan pysymisestä ei ole varmuutta.
Osio 1/ Epätosi; Valmistuksen siirtyminen halvempiin maihin tarkoittaisi ilmeisesti kustannusten vähenemistä. Tämä merkitsisi ceteris paribus tarjontakäyrän siirtymistä oikealle.
Osio 2/ Tosi; Internet ja paperilehdet ovat toisiaan korvaavia uutisvälineitä eli substituutteja. Internetin suosion kasvu siis vähentäisi sanomalehtien kysyntää eli siirtäisi sanomalehtipaperin kysyntäkäyrää vasemmalle.
Osio 3/ Epätosi; Jos paperiteollisuuden tuotantokustannukset kohoavat, tämä siirtäisi tarjontakäyrää vasemmalle.
Osio 4/ Epätosi; Metsävarojen kasvu parantaisi tuotantomahdollisuuksia ja oletettavasti lakisi tuotantokustannuksia, ja siten siirtäisi tarjontakäyrää oikealle.
Vast: Parhaiten kyseisen ilmiön siis nähtävästi selittää **osio 2**.

33) Ratk: Yritys saa siis rajatuloa $3000 / 1000 = 3$ euroa kappaleelta. Koska rajakustannukset ovat vain 2 euroa per kpl, yrityksen kannattaa laajentaa tuotantoaan kunnes rajakustannukset = rajatulo = 3 euroa. Vertaa kuvioon 4.4 s.46.

Vast: Osio 3.

34) Ratk: Oheiseen taulukkoon on ratkaistu määriä 0...6 vastaavat hinnat, kokonaistulon, rajatulon, rajakustannuksen, kokonais-kustannusten ja voiton arvot. Havaitaan, että kun monopoli tuottaa määrän 2 kpl, kokonaisvoitto maksimoituu. Tällöin hinta $P = 4$.

	Hinta	Kokonais-tulo	Rajatulo	Raja-kustannus	Kokonais-kustannus	Voitto
0	6	0			0	
1	5	5	5	2	2	3
2	4	8	3	2	4	4
3	3	9	1	2	6	3
4	2	8	-1	2	8	0
5	1	5	-3	2	10	-5
6	0	0	-5	2	12	-12

Vast: Osio 4.

35) Ratk: Kirjassa annetuista osioista mainitaan tehottomuuden yhteydessä s.103 verotus sekä osion 3 mukaiset yhteiset resurssit. Tuottajien välinen kartelli toimii kuten monopoli, ja on siten myös tehottomuuden syy. Tätä ei kuitenkaan selvästi sanota kirjassa (vrt. s.84-85). Sen sijaan suuria tuloeroja ei mainita tehottomuuden syynä ainakaan selkeästi. Siten osio 1 on paras vaihtoehto.

Vast: Osio 1.

36) Ratk: Tehtävän mukaan kotimainen säästäminen $S = 35$ (mrd. euroa). Koska on ilmeisesti kyseessä avoin talous, niin pätee: $S = I + X - M$ (s.138). Tästä voidaan ratkaista investoinnit $I = S - (X - M) = 35 - 5 = 30$. Tällöin $BKT = Y = C + G + I + X - M = 95 + 40 + 30 + 5 = 170$.

Huom: Mikäli tulkittaisiin, että $S = I$, saataisiin $Y = 175$. Nyt kuitenkin nettovienti $X - M$ on otettava huomioon!

Vast: Osio 1.

37) Ratk: Kuvion 9.3 (s.146) perusteella voidaan päätellä, että mikäli pääoma-intensiteetti kasvaa kaksinkertaiseksi, niin työn tuottavuus ei kaksinkertaistu, vaan lisääntyy suhteessa vähemmän (ceteris paribus).

Vast: Osio 2.

38) Ratk: Koska siirtymä pisteestä a pisteeseen b on tapahtunut ”vasemmalle ja alas”, niin välttämättä kokonaiskysyntäkäyrän AD on pitänyt siirtyä vasemmalle. Vastaavasti havaitaan, että kokonaistuotannon määrä vähenee, joten on kyseessä matalasuhdanne. Siis annetuista osioista paras vaihtoehto on selvästi numero 4.

Vast: Osio 4.

39) Ratk: Kyseisistä, 15-24 –vuotiaista nuorista työvoimaan kuuluviksi lasketaan työlliset ja työttömät = $253\ 000 + 69\ 000 = 322\ 000$ henkilöä. Edelleen tässä ikäryhmässä työvoimaan kuulumattomia (opiskelijoita ym.) on 336 000 henkilöä. Siis tässä ikäryhmässä on työikäistä väestöä $322\ 000 + 336\ 000 = 658\ 000$ henkilöä. Työvoimaosuus = $100 \times (\text{työvoima} / \text{työikäinen väestö}) = 100 \times (322\ 000 / 658\ 000) = 48,9\ \%$. Edelleen työttömyysaste = $100 \times (\text{työttömät} / \text{työvoima}) = 100 \times (69\ 000 / 322\ 000) = 21,4\ \%$. Siis oikea osio on numero 3.

Vast: Osio 3.

40) Osio 1/ Tosi, sillä joustava valuuttakurssi merkitsee valuutan kellumista ja samalla tehokasta rahapolitiikkaa, mikäli kansainväliset pääomaliikkeet ovat vapaita (s.219).

Osio 2/ Epätosi, sillä jos valuuttakurssi on kiinteä ja pääomaliikkeet ovat vapaat, niin korkotaso määräytyy kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Tällöin yksittäisen maan rahapolitiikalla ei voida siihen vaikuttaa.

Osio 3/ Tosi, sillä valuuttakatejärjestelmällä viitataan kiinteisiin kursseihin. Mikäli kansainväliset pääomaliikkeet ovat vapaita ja valuuttakurssit ovat kiinteitä, niin finanssipolitiikka on tällöin tehokasta, mutta rahapolitiikka tehotonta.

Osio 4/ Tosi; Keskuspankin valuuttavaranto ei pääse nyt loppumaan (kuten vapaiden kansainvälisten pääomanliikkeiden oloissa tapahtuisi, jos vaihtokurssi yritetään pitää kiinteänä samalla kun rahapolitiikalla lasketaan korkotasoa).

Huom: Tätä ei todeta kirjassa selkeästi.

Osioita 2 ja 3 vertaamalla havaitaan, että ne ovat toistensa kääntöpuolia, jolloin ilmeisesti jommankumman on oltava tosi ja toisen epätosi.

Käytännössä osio 2 jää tällöin myös kirjan hengessä epätodeksi.

Vast: Osio 2.